

Keisersnitt

– mulige konsekvenser på lang sikt

Mette Christophersen Tollånes, lege og stipendiat

Forskningsgruppe for Registerbasert perinatal- og livsløpsepidemiologi

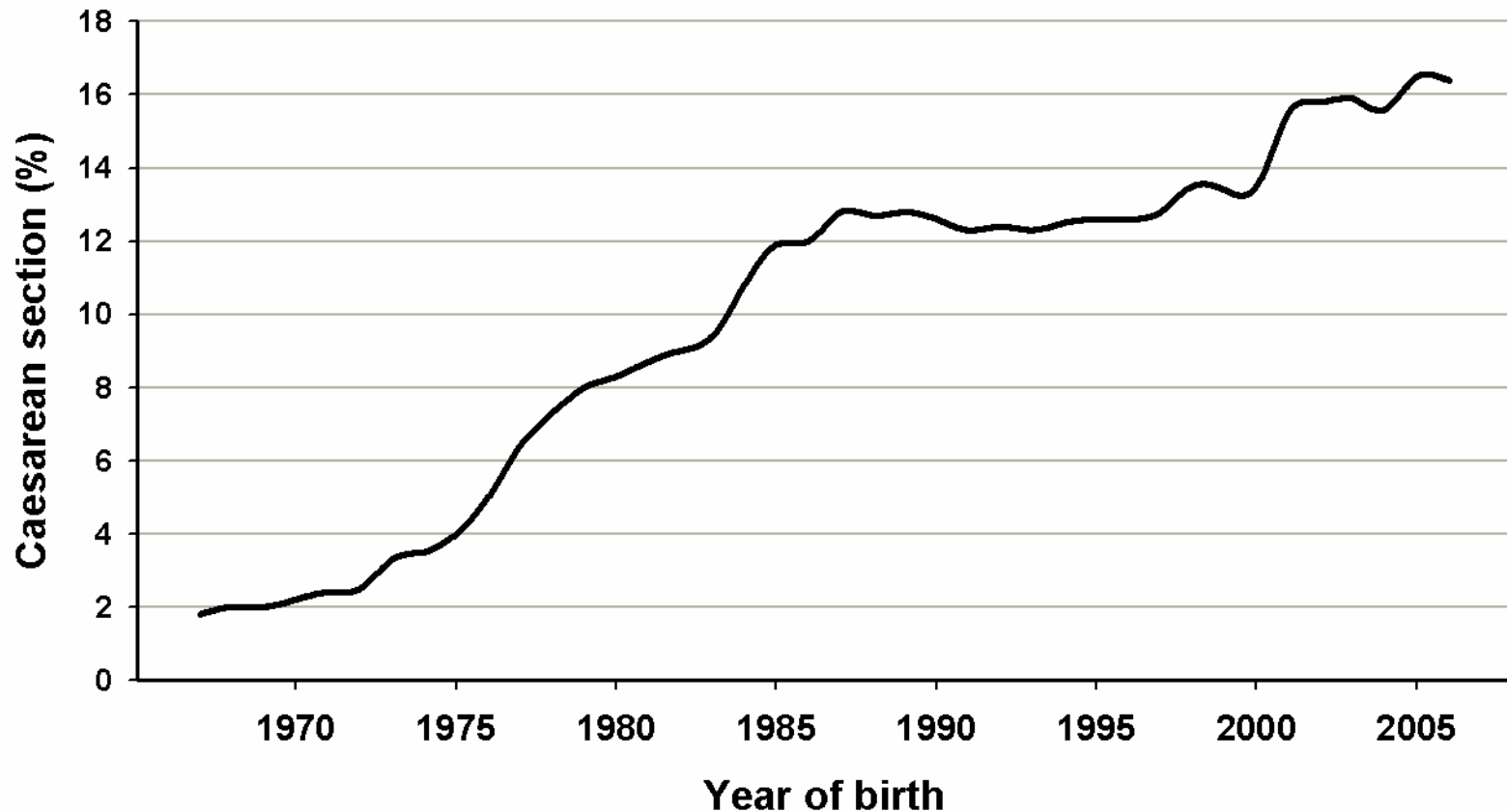
Institutt for Samfunnsmedisinske fag

Medisinsk Fødselsregister

UNIVERSITETET I BERGEN

Forekomst av keisersnitt i Norge, 1967-2006

Mulige konsekvenser for mor

- Intraoperativt
 - Anestesi-relatert (aspirasjon, allergi)
 - Blødning
 - Fostervannsemboli
 - Skade på tarm eller urinveier
- Postoperativt
 - Infeksjon (endometritt, sepsis, sårinfeksjon, UVI)
 - DVT
- Død
- Psykososialt
 - Mindre fornøyd med fødsel
 - Postpartum depresjon
 - Mindre stimulering av barnet
- Redusert fertilitet
- Komplikasjoner i neste svangerskap:
 - Ektopisk graviditet
 - **Abruptio placentae**
 - **Placenta previa**
 - **Placenta accreta**
 - **Uterus ruptur**
 - Prematur fødsel
 - Avvikende leie (seteleie, tverrleie)
 - Perinatal død

Mulige konsekvenser for barnet

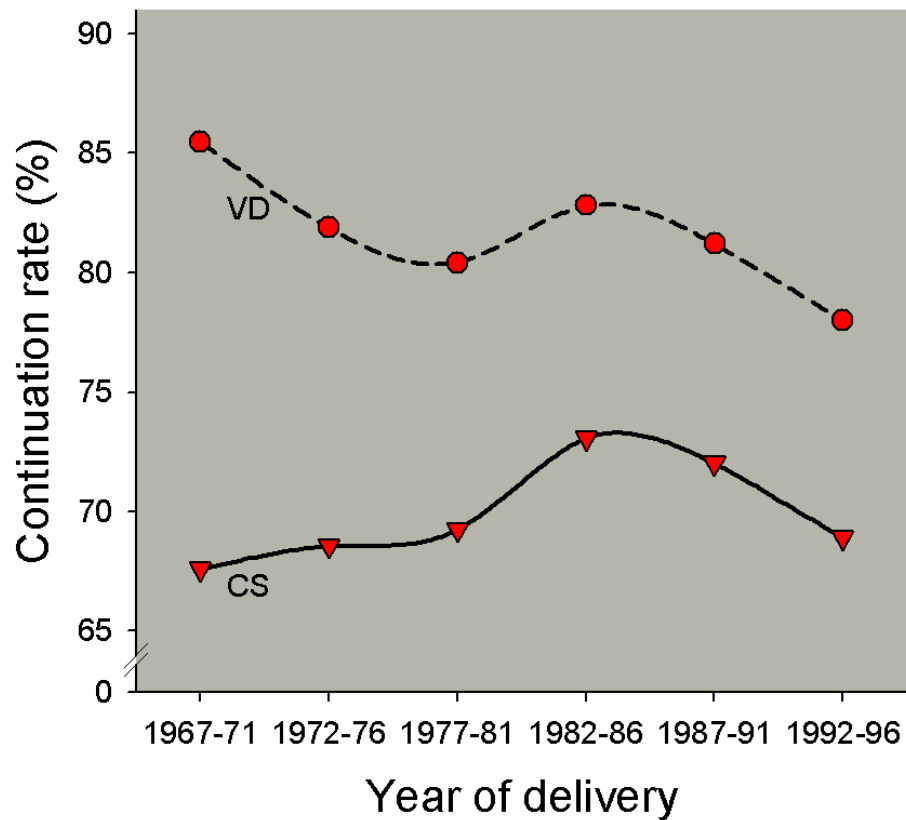
- Sårskader
- Akutte respiratoriske problemer
- Mindre sjanse for amming
 - og kortere ammeperiode
- Allergi
- **Astma**
- Økt risiko for neonatal død (<28 dager)

Redusert fertilitet etter keisersnitt

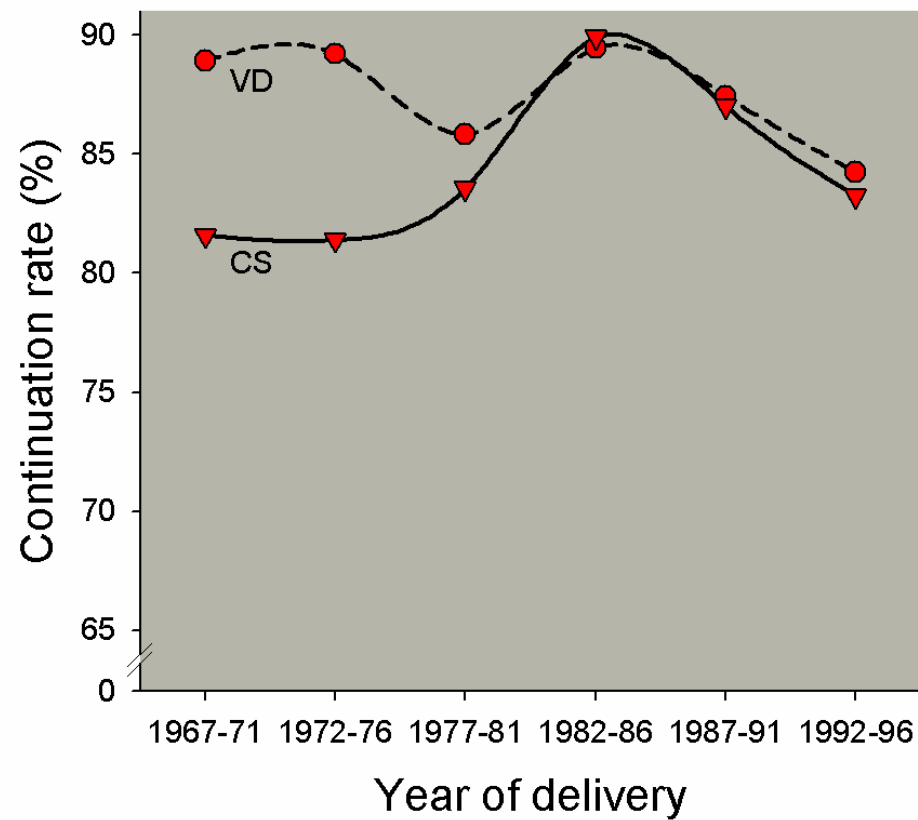
- Studiepopulasjon:
 - 596,341 kvinner
 - Første barn mellom 1967 and 1996, fulgt ut 2003
- Eksposisjon:
 - Keisersnitt
- Utfall:
 - Andel som fortsatte til ny graviditet
- Delte analyser inn etter barnets overlevelse

Resultater

Infant survival

Stillbirth or infant death

Komplikasjoner i påfølgende svangerskap

- Studiepopulasjon:
 - 637,497 kvinner med minst to fødsler
 - 242,812 kvinner med minst tre fødsler
- Eksposisjon:
 - Keisersnitt
- Utfall:
 - Komplikasjoner i påfølgende svangerskap
- Egne analyser av kvinner som ikke hadde komplikasjoner i tidligere svangerskap

Resultater

- Keisersnitt i første svangerskap, kontra vaginal fødsel, gav i andre svangerskap:
 - 10% økt risiko for blødning
 - 70% økt risiko for preeklampsi
 - 30% økt risiko for vekstretardasjon
 - 40% økt risiko for foranliggende morkake (previa)
 - 90% økt risiko for fastvokst morkake (accreta)
 - 70% økt risiko for løsning av morkake (abruptio)
 - 37 ganger økt risiko for uterus ruptur

Keisersnitt og astma

- Studiepopulasjon:
 - 1,756,700 enkeltfødte, 1967-98
 - Fulgt til 18 års alder eller ut 2002
- Eksposisjon: Keisersnitt
- Utfall: grunn- og/eller hjelpestønad for astma
- Resultater:
 - 50% økt risiko for astma for keisersnitt-barna
 - 40% ved planlagt keisersnitt
 - 60% ved hastekeisersnitt

Konklusjon ("Take-home message")

- Selv om keisersnitt med dagens teknologi og kunnskapsnivå er blitt et stadig tryggere inngrep, innebærer det fortsatt en ikke ubetydelig risiko både for mor og barn, på kort og lang sikt.
- Disse konsekvensene bør ikke bagatelliseres, og kunnskap om disse må ligge til grunn når beslutninger fattes
 - for og med den enkelte kvinne
 - på politisk nivå